گذر

دور باطل اختصاص بودجه

اشتغال از محل افزایش قیمت حامل‌های انرژی

● یک فعال کارفرمایی پیشنهاد داد دولت به‌جای تأمین اعتبار برای ایجاد اشتغال از محل افزایش قیمت گاز و بنزین در حوزه قانون‌گذاری و موانع بزرگ کسب‌وکار اقدامات جدی و عاجل برای بازگرداندن شرایط عادی به تولید کشور صورت دهد. علی‌اصغر آهنی‌ها، عضو هیئت‌مدیره کانون عالی انجمن‌های صنفی کارفرمایی کشور در گفت‌وگو با فارس، درباره نحوه تعیین بودجه دولت برای اشتغال‌زایی در سال ۹۷، اظهار کرد: اینکه دولت بخواهد از محل افزایش قیمت حامل‌های انرژی و بالابردن هزینه‌های تولید، منابعی را برای اشتغال ایجاد کند، اشتباه است؛ چراکه با وجود رکود شدید اقتصادی حاکم بر بازار انجام این کار نوعی دور باطل است. او افزود: تغییرات ناگهانی در قیمت حامل‌های انرژی و ایجاد شرایطی که منجر به شدیدترشدن وخامت اوضاع کارفرمایان شود، موجب می‌شود سیاست‌های دولت در حوزه اشتغال‌زایی معکوس شود. آهنی‌ها معتقد است که هم‌اکنون میزان درآمد و هزینه خانوارها با یکدیگر همخوانی ندارد و با افزایش قیمت‌ها مردم بیشتر از گذشته تحت فشار خواهند بود. این عضو هیئت‌مدیره کانون عالی انجمن‌های صنفی کارفرمایی کشور با تأکید بر اینکه کنترل واردات و یافتن بازارهای صادراتی از جمله مواردی است که باید برای ایجاد اشتغال مورد توجه باشد، گفت: دولت باید به‌جای بخارکردن منابع کشور تحت عناوین بودجه‌های اشتغال‌زایی به فعال‌کردن مجدد واحدهای تولیدی بپردازد و این موضوع قطعا با ایجاد زیرساخت‌های صحیح امکان‌پذیر خواهد بود.

تأمین ۲۰ درصد منابع بودجه سال ۹۷ از آینده‌فروشی

● یک کارشناس اقتصادی با اشاره به کسری ۲۷.۸ درصدی بودجه ۹۷، گفت: بودجه تعیین‌شده برای اشتغال‌زایی در سال آینده در تناقض با ارقام اعلام‌شده قبلی از سوی دولت است. عبدالمجید شیخی در گفت‌وگو با فارس با ارزیابی لایحه بودجه ۹۷، اظهار کرد: اگر اندازه دولت را بر حسب دلار حدود ۵۰۰ تا ۷۰۰ میلیارد دلار در نظر بگیریم، حجم بودجه نسبت به این رقم حدود ۴۰ تا ۶۰ درصد خواهد بود. شیخی تصریح کرد: در لایحه بودجه ۹۷ انتشار ۸۵.۵ هزار میلیارد تومان اوراق مالی اسلامی و اوراق خزانه پیش‌بینی شده که هشت‌هزار میلیارد تومان از آن متعلق به شهرداری‌هاست. او با بیان اینکه ۲۰ درصد بودجه ۹۷ ناشی از آینده‌فروشی کشور است، گفت: دست‌درازی دولت به جیب مردم، مشکلاتی را برای دولت بعدی ایجاد خواهد کرد و در واقع دهن‌کجی به آینده است. در این راستا توجه‌نکردن به مسائل کشور و عدم مسئولیت‌پذیری در لایحه بودجه ۹۷ مشاهده می‌شود که برخلاف خط نظام اسلامی کشور است.

مقاومت مسکن مهرپردیس و پرند در برابر زلزله بررسی می‌شود

● معاون وزیر راه‌وشهرسازی با بیان اینکه در مساکن مهر پردیس و پرند از قالب‌های بتونی استفاده شده که خطرات تخریب در برابر زلزله مانند تخریب مسکن مهر کرمانشاه پس از وقوع زلزله را ندارند، گفت: میزان مقاومت مساکن مهر تهران در برابر زلزله بررسی می‌شود. حبیب‌الله طاهرخانی در گفت‌وگو با ایلنا درباره ارزیابی میزان مقاومت مسکن مهر پردیس و پرند در مقابل زلزله اظهار داشت: پس از زلزله کرمانشاه و سرپل ذهاب و میزان تخریب مساکن مهر این منطقه، مطالعات مقاومت مساکن مهر در برابر زلزله در دستور کار قرار گرفت. مدیرعامل شرکت عمران شهرهای جدید با بیان اینکه در مساکن مهر کرمانشاه شاهد این بودیم که پس از زلزله نمای واحدهای مسکن مهر فرو ریخت، گفت: تفاوت مسکن مهر پرند و پردیس و مسکن مهر منطقه‌ای مانند کرمانشاه این است که مسکن مهرهای اطراف تهران اغلب بلندمرتبه هستند و در ساخت آنها از قالب بتونی استفاده شده است؛ بنابراین شاهد این مشکلات در مسکن مهر پرند و پردیس نخواهیم بود.

آغاز ساخت دهکده المپیک منطقه آزاد چابهار

● عملیات اجرائی فاز نخست دهکده المپیک منطقه آزاد چابهار در سال‌جاری آغاز می‌شود. در این فاز، آماده‌سازی و ساخت زمین کریکت اولویت نخست به‌شمار می‌رود و مشاور طرح موظف شد تا یک ماه دیگر نسبت به آماده‌سازی اسناد مناقصه و نقشه‌های اجرائی زمین مذکور اقدام کند. به گزارش خبرنگار ما نشست بررسی طرح مطالعات احداث دهکده المپیک، با حضور مشاور طرح و مدیرعامل، معاونان و مدیران منطقه آزاد چابهار، با هدف نقد و بررسی طرح برگزار شد. در این نشست، مشاور طرح علاوه بر بررسی ویژگی‌های اقلیمی استان سیستان‌وبلوچستان و مصالح سازگار با این اقلیم، به هدف‌گذاری برای گسترش گردشگری ورزشی و الزامات آن اشاره کرد و گفت: «بررسی‌های گوناگون نشان می‌دهد ورزش کریکت مزیت‌های مطلق و نسبی در جنوب استان سیستان‌وبلوچستان دارد و قابلیت توسعه گردشگری ورزشی و افزایش تعاملات منطقه‌ای و بین‌المللی را داراست».

انتظار جدی برای تأمین حقابه ایران از هیرمند و هریرود در راستای همکاری ایران در توسعه ترانزیت افغانستان

گروکشی ممنوع

شکوفه حبیب‌زاده: «آب ابزار گروکشی نیست»، این جمله در دنیای امروز که نیاز به آب به‌عنوان مایه حیات هر روز بیش از پیش حس می‌شود، جمله‌ای کلیدی است که در کنوانسیون‌های بین‌المللی بارها بر آن تأکید شده اما برخی دولت‌ها گاه آن را به فراموشی می‌سپارند. گروکشی ترکیه از عراق بر سر دجله و فرات و منابع نفت عراق و مثال‌هایی دیگر از جمله این موارد هستند. بااین‌حال در بسیاری از نقاط جهان، همکاری در داشته‌های کشورها دیگر رسمی قدیمی شده است. چنانکه حوضه رودخانه دانوب بین ۱۹ کشور در اروپا مشترک است و این کشورها دور هم نشسته و مذاکره می‌کنند و تلاش می‌کنند تا منافع حاصل از آب را به‌طور منصفانه تقسیم کنند. حالا درحالی‌که در شرق ایران، تأمین حقابه ایران از رودهای هریرود و هیرمند در مذاکرات آبی با کشور همسایه، افغانستان، با جبهه‌گیری این کشور مواجه است، می‌توان به این کشور یادآور شد که براساس قوانین بین‌المللی رفتار کرده و در همکاری دوجانبه با ایران، این حقابه را در اختیار ایران قرار دهد. به گفته کارشناسان، درحالی‌که ایران و افغانستان دو کشور هم‌آیین، هم‌کیش، هم‌زبان، هم‌فرهنگ و بعضا هم‌خون هستند، طبیعتا بهتر می‌توانند در کنار یکدیگر نشسته و مذاکره کنند و «سیستان بزرگ» را در نظر بگیرند. «سیستان بزرگ» سرزمین دوتکه‌شده در عهدنامه پاریس، با چند شهر از هم‌بریده، با مردم به‌هم‌پیوسته و هم‌خون، اکنون بخش‌هایی از جنوب ایران و افغانستان را تشکیل می‌دهد. اکنون که افغانستان علاوه بر ناامنی از کمبود امکانات از جمله کمبود برق رنج می‌برد و از دیگر سو به‌واسطه موقعیت جغرافیایی، به آب‌های آزاد دسترسی ندارد، می‌تواند با همکاری دوسویه با ایران همراهی کرده و در مقابل، به فکر در اختیار قراردادن حقابه زیست‌محیطی هامون باشد. حقابه‌ای که طبق حقوق عرفی و بین‌المللی، سهم هامون ایران است و از مذاکرات آبی ایران و افغانستان در این سال‌ها مغفول مانده است اما درعین‌حال این همکاری را باید در قالب نفع دوسویه به‌دور از گروکشی سنجید.

آب ابزار گروکشی نیست

راهکارها برای رایزنی بین دو کشور همسایه، چه می‌تواند باشد؟ حجت میان‌آبادی، استاد دانشگاه و پژوهشگر دیپلماسی آب در گفت‌وگو با «شرق» از بسترهای همکاری دو کشور با درنظرگرفتن نزدیکی تاریخی مردم ایران و افغانستان در قالب «سیستان بزرگ» می‌گوید.

ایران و افغانستان بر سر حقابه با هم اختلاف‌نظر دارند. اما افغانستان بارها تأکید کرده که حقابه قانونی ایران را می‌دهد و در مقابل ایران تأکید بر حقابه‌ای دارد که افغانستان از ایران دریغ می‌کند. منظور کدام حقابه است؟

حقابه‌ها انواع مختلفی دارند. وقتی از حقابه صحبت می‌کنیم، باید دقت کنیم که چندین نوع حقابه داریم. بعد از آن می‌توان روی راهکارها صحبت منطقی‌تری داشت. یکی از انواع حقابه‌ها، حقابه تاریخی است. فرضاً مصر می‌گوید بیش از سه‌هزار سال است که از نیل استفاده می‌کند؛ بنابراین یک حقابه تاریخی نسبت به این رود دارد که کشورهای بالادست نمی‌توانند و نباید آن را نقض کنند. یا عراق در مناقشه با ترکیه و سوریه بر سر دجله و فرات می‌گوید نزدیک به چند هزار سال است که عراق حقابه تاریخی از دجله و فرات دارد. ایران هم معتقد است که در استفاده از رودخانه هیرمند و هامون‌ها، حقابه تاریخی چندهزارساله دارد و در طول تاریخ، آب هامون‌ها از رودخانه هیرمند و سایر سرشاخه‌های هیرمند، تأمین شده است. یک حقابه، حقابه قانونی است. یعنی دو کشور قرارداد منعقد می‌کنند و طبق قرارداد، یک کشور موظف به تأمین آب کشور دیگر می‌شود. از طرفی، در مسائل آبی و قوانین بین‌المللی یک‌سری اصول داریم که به حقوق عرفی بین‌المللی معروف است. یک‌سری حقابه‌ها طبق اصول عرفی پذیرفته‌شده بین‌المللی ایجاد می‌شود. ایران طبق اصول عرفی پذیرفته‌شده بین‌المللی، از رودخانه هریرود حقابه دارد، باوجود آنکه معاهده مشترکی هم بین دو کشور تا کنون امضا نشده است. یک نوع حقابه دیگر، حقابه زیست‌محیطی است. باید دقت کرد که همیشه بحث انسان مطرح نیست. رویکردهای نوین می‌گویند به‌جز حق طبیعی انسان‌ها برای شرب، کشاورزی، صنعت و... حقی هم برای محیط‌زیست باید قائل شد. تمام منابع آبی نباید مستقیم برای مصارف انسانی مصرف شود. طبیعتا حقابه زیست‌محیطی، در دهه‌های گذشته حدود ۴۰ تا ۵۰ سال پیش که مسائل محیط‌زیستی حاد نبود، چندان مورد توجه قرار نمی‌گرفت اما اکنون به سبب چالش‌های ملی و بین‌المللی زیست‌محیطی به‌عنوان یکی از اصول و حقابه‌های مهم آبی شناخته می‌شود. ایران و افغانستان قراردادی دارند که در سال ۱۳۵۱ امضا شده که بر اساس آن، افغانستان متعهد شده به‌طور متوسط سالانه ۸۲۰ میلیون مترمکعب به ایران آب تحویل بدهد، اما مسئله‌ای که وجود دارد آن است، زمانی‌که این قرارداد منعقد شد، مسائل محیط‌زیستی مسائل مهم به‌شمار نمی‌رفت و این ۸۲۰ میلیون مترمکعب برای نیازهای کشاورزی و مصارف انسانی منطقه در نظر گرفته شده بود. بررسی اسناد و مدارک مذاکرات آن زمان نشان می‌دهد، در زمان مذاکرات هیچ صحبتی از نیاز زیست‌محیطی و حقابه هامون‌ها نشده است؛ چراکه آن زمان نه مسائل محیط‌زیستی به پارادایمی در جهان بدل شده بود و نه هامون‌ها با مشکلات زیست‌محیطی مشابه بسیاری از تالاب‌های دنیا دست‌وپنجه نرم می‌کرد. اکنون مهم‌ترین مسئله‌ای که ایران در گفت‌وگو با افغانستان مطرح می‌کند، آن است که در طول مذاکرات درست است ایران و افغانستان معاهده‌ای دارند اما آن معاهده بر سر مسائل مصارف انسانی از جمله کشاورزی است، نه حقابه زیست‌محیطی هامون‌ها و حوضه آبریز هیرمند. درواقع حقابه‌ای برای زنده‌ماندن هامون و عدم آسیب‌رسانی به منطقه سیستان بزرگ، دیده نشده و باید دوباره یک‌سری مذاکرات برای تعیین تکلیف تأمین نیاز حقابه زیست‌محیطی دریاچه هامون صورت پذیرد، اما از آنجا که حدود ۶۴ درصد مساحت هامون‌ها در ایران هستند و بیشترین تبعات آن نیز در ایران دیده می‌شود، به اسم ایران مطرح می‌شود، اما عملا حقابه زیست‌محیطی هامون‌هاست.

اگر این مسئله برای هامون است و نیازی دوطرفه، چرا افغانستان حقابه زیست‌محیطی هامون را نمی‌پذیرد؟

ممکن است نگاهی که در افغانستان وجود دارد همان نگاهی باشد که ترکیه به مسائل آب دارد.

چه نگاهی؟

ترکیه ادعا می‌کند عراق نفت دارد و من ادعایی سر منابع نفت عراق ندارم، ما هم آب داریم پس عراق حق ندارد سر منابع آبی، ادعایی داشته باشد. این توجیه، پذیرفته‌شده نیست. برخی هم به‌اشتباه در افغانستان تصور می‌کنند چون بیشتر آب رودخانه هیرمند از افغانستان سرچشمه می‌گیرد، بنابراین منابع آبی متعلق به کشور بالادست یعنی افغانستان است، در حالی‌که قوانین بین‌المللی و کنوانسیون‌های بین‌المللی به منابع آب مشترک به چشم متفاوتی نسبت به سایر منابع طبیعی نگاه می‌کند. مدیریت منابع آبی مشترک با مدیریت منابع نفتی مشترک متفاوت است و به دلیل حیاتی و مهم‌بودن آن، قوانین و کنوانسیون‌های بین‌المللی آب، رویکرد متفاوتی نسبت به آن دارند. بنابراین هیچ کشوری نمی‌تواند ادعا کند که چون منابع آبی از کشور من سرچشمه می‌گیرد پس از آنِ من است. این نوع نگاه از سوی قوانین بین‌المللی و کنوانسیون‌ها، رد شده و پذیرفته‌شده نیست.

چگونه می‌توان راهکاری برای متقاعدکردن افغانستان برای پذیرش این حق ایران یافت؟

اشتراکاتی که بین دو ملت ایران و افغانستان وجود دارد بسیار بیشتر از اختلافات احتمالی است. فرصت‌های همکاری بین دو کشور که منفعت دوجانبه بین دو کشور دارد هم بیشتر از تهدیدات و اختلافاتی است که می‌تواند وجود داشته باشد و مسئولان و نخبگان دو کشور باید آن را مورد توجه قرار دهند. ابزارهای بسیار متعددی وجود دارد که دو کشور می‌توانند با استفاده و نگاه مشترک به منابع آبی مشترک، برای توسعه سیستان بزرگ از آن استفاده کنند.

چه ابزارهایی؟

مثل بحث انرژی و تأمین برق. افغانستان کشوری است که از نظر تأمین نیازهای برقی به‌شدت مشکل دارد. بنابراین ایران می‌تواند با سرمایه‌گذاری‌های نسبتا خوب روی انرژی‌های نوین در منطقه سیستان‌وبلوچستان ایران و صادرات برق، باعث ایجاد تولید برق ارزان‌قیمت برای افغانستان و توسعه و رشد سیستان این کشور شود. افغانستان هم می‌تواند با این نگاه مثبت، آب بیشتری در قالب حقابه زیست‌محیطی و نیازهای سیستان ایران و هامون‌ها در نظر بگیرد. نمونه دیگر موافقت‌نامه موسوم به موافقت‌نامه چابهار است. کشور افغانستان کشوری است که به‌جد نیاز به دسترسی به آب‌های آزاد دارد. ایران می‌تواند به‌راحتی کریدورهای حمل‌ونقل خود را در اختیار افغانستان قرار دهد و در قبال آن، افغانستان هم تضمین کند حقابه‌های (طبیعی، عرفی و قانونی) ایران را تأمین کند. دو کشور هم‌آیین، هم‌کیش، هم‌زبان و در مواردی هم‌خون هستند زیرا برخی از ایرانی‌های مقیم سیستان با سیستانی‌های مقیم افغانستان پیوند خونی و خویشاوندی دارند. بنابراین اینکه خط مرزی سبب شود که یک منطقه خشک و نابود شود، پذیرفته‌شده نیست. توصیه آن است که مسئولان دو کشور، سیستان بزرگ را در نظر بگیرند. هر مشکل زیست‌محیطی در منطقه سیستان‌وبلوچستان به‌خصوص هامون‌ها، تبعاتی دارد که می‌تواند دامنگیر سیستان افغانستان هم شود. رشد و توسعه دوجانبه سیستان بزرگ، می‌تواند باعث رونق هر دو بخش شود. اگر این شد، دو منطقه با هم رشد می‌کنند، اما اگر چنین نشود، خدای‌نکرده دو منطقه با یکدیگر سقوط خواهند کرد. بنابراین اگر هر منطقه‌ای به فکر توسعه‌بخشی و جزئی‌نگر خود باشد، دو منطقه دچار آفت می‌شوند. کشورهای اتحادیه اروپا هم در چنین موقعیتی قرار داشتند. حوضه رودخانه دانوب بین ۱۹ کشور در اروپا مشترک است. این کشورها دور هم نشسته و مذاکره و تلاش می‌کنند تا منافع حاصل از آب را به‌طور منصفانه تقسیم کنند. این اتحاد، در شرایطی است که این کشورها در جنگ‌های جهانی میلیون‌ها نفر از یکدیگر را کشته‌اند. اکنون به مرحله‌ای رسیده‌اند که بخشی جدی از کشورهای اتحادیه اروپا دور هم می‌نشینند و یک منطقه وسیع را در نظر می‌گیرند؛ در حالی‌که ایران و افغانستان دو کشور هم‌آیین، هم‌کیش، هم‌زبان، هم‌فرهنگ و بعضا هم‌خون هستند که تقریبا نمونه‌ای بی‌نظیر است. این دو کشور قبلا در یک خاک وسیع ایران‌زمین بوده‌اند و طبیعتا بهتر می‌توانند در کنار یکدیگر نشسته و مذاکره کنند و طبیعتا سیستان بزرگ را در نظر بگیرند.

ادامه در صفحه ۱۴

انتظار جدی ایران از افغانستان

عکس: مرضیه حیدرزاده، ایرنا

احمدعلی کیخا، نماینده زابل در مجلس، نیز در گفت‌وگو با «شرق» از افق‌های پیش‌رو برای همکاری و انتظار جدی ایران برای همراهی در زمینه تأمین حقابه هامون و درعین‌حال گسترش تجارت بین دو کشور و همراهی در زمینه ترانزیت و دسترسی به آب‌های آزاد برای افغانستان می‌گوید.

چرا افغانستان از پذیرش حقابه ایران سر باز می‌زند؟

طبق پروتکل ایران با افغانستان، قراردادی بین دو کشور منعقد شده که ذیل آن، حقابه سیستان ایران، حدود ۸۲۴میلیون مترمکعب در سال در نظر گرفته شده است. بحث ما با افغانستان آن قرارداد نیست، چون به قوت خودش باقی است و در همان حدود آب می‌آید، البته نه طبق آن جدول زمانی. معمولا سیلاب‌هایی که در کنترل افغانستان نیست، به این طرف می‌آیند. چالش اصلی در ارتباط با حقابه تالاب‌های بین‌المللی هامون است؛ تالاب هامون با وسعت حدود ۵۰۰هزار هکتار بخشی در داخل خاک افغانستان و بخشی در داخل خاک ایران است. این تالاب به‌صورت مستمر و یکپارچه در تلطیف آب و هوا در منطقه و امرار معاش مردم دو طرف مرز، تعلیف دام‌ها، صیادی، ماهیگیری و... از آن استفاده می‌کردند. متأسفانه به‌دلیل برداشت‌های بیش‌ازحد و سدسازی در داخل خاک افغانستان، آب موردنیاز تالاب‌های بین‌المللی هامون تأمین نشده است. البته بخشی هم ناشی از دستکاری‌هایی است که ما در این طرف به‌صورت غیرفنی در داخل تالاب انجام دادیم، مثل دایک مرزی که برای کنترل مرز در بستر تالاب بین‌المللی هامون احداث شد که در چند سال گذشته با فشار محیط‌زیست، بخش‌هایی از آن تخریب شد و انتظار می‌رود به‌طورکلی برداشته شود. آنچه مسلم است نگاه دولت این است که خوبی را برای خودمان و همسایگانمان داشته باشیم. ما دنبال یک منطقه قدرتمند هستیم. بنابراین تلاش بر این است که عمران و آبادانی برای همه باشد. افتتاح بندر شهید بهشتی چابهار به‌همراه راه‌آهنی که از چابهار تا میلک ساخته خواهد شد، به نوعی دسترسی کشور افغانستان را به آب‌های آزاد تسهیل کرده و هزینه‌هایشان را کاهش می‌دهد و باعث بهبود و رونق زندگی مردم خودمان هم خواهد شد. مایل هستیم که مسئولان دو کشور با مشارکت مردم محلی درراستای حل مشکلات گام بردارند و با گسترش تجارت با تصویب منطقه آزاد تجاری سیستان در مجلس، امکان سرمایه‌گذاری برادران افغانستانی برای تولید و فرآوری محصولاتشان فراهم شود. حتی انتظار داریم در گام بعدی منطقه آزاد مشترکی بین ایران و افغانستان شکل بگیرد.

منطقه آزاد مشترک را پیگیری کرده‌اید؟

به دنبال تصویب منطقه آزاد سیستان هستیم که باید در داخل خاک جمهوری اسلامی ایران انجام شود. در دولت تصویب شده و در مجلس هم امیدواریم در یک‌ماهه پیش‌رو این کار صورت بگیرد. گام بعدی این است که در تعامل با کشور افغانستان، درست آن سوی مرز چسبیده به منطقه آزاد تجاری سیستان، دولت افغانستان هم این کار را انجام دهد و سرمایه‌گذاری و تولید در این منطقه تسهیل شود.

منطقه آزاد تجاری در آن سوی مرز، در مرحله طرح است؟

هنوز مطرح نشده و جزء نقشه راه ماست. معتقدیم مردمی که آنجا می‌خواهند زندگی کنند، هوای پاک در دو طرف مرز از ملزومات زندگی‌شان است و لازمه داشتن هوای پاک، احیاکردن هامون است.

با توجه به شرایط موجود و حسن نیت از طرف ایران، چرا افغانستان حقابه کمتری به ایران اختصاص می‌دهد؟

نمی‌توانیم بگوییم نمی‌پذیرند. پروتکلی با افغان‌ها داریم که مربوط به قبل از انقلاب است که طبق آن ۸۲۰ میلیون مترمکعب آب به صورت سالانه براساس سند توافق‌شده در یک جدول زمانی باید رهاسازی شود. درباره میزان آب دریافتی براساس این پروتکل با افغانستان بحثی نداریم. به‌این‌دلیل که بالاخره این میزان آب وارد می‌شود؛ اما ممکن است منطبق با آن جدول زمانی نباشد.

بنابراین نیازمند هستیم که مذاکراتی درباره هامون‌ها به صورت جداگانه داشته باشیم؟

بحث ما درباره حقابه هامون‌هاست. دنبال آبادانی برای همه کشورهای اطراف خودمان هستیم و اگر سرمایه‌گذاری می‌کنیم که چابهار توسعه داشته باشد، از این طریق فرصتی را فراهم می‌کنیم که کشور دوست و برادرمان افغانستان هم راه ارتباطی به آب‌های آزاد داشته باشد. مسیرش هم از زابل و میلک و راه‌آهنی که احداث خواهد شد، می‌گذرد. وقتی نگاه ما این‌طور است، انتظار داریم کشور همسایه هم این نگاه را داشته باشد. برنامه‌های توسعه ما فراتر است. اگر منطقه آزادی برای زابل تصویر می‌کنیم، مایل هستیم در آن سوی مرز هم مشابه چنین فضایی ایجاد شود و سرمایه‌گذاران ایرانی و افغان در دو سوی مرز بتوانند محصولات ایرانی و افغان را مثل گذشته‌های دور معامله کنند و مردم دو سوی مرز کار و رفاه داشته باشند. سال گذشته براساس گزارش دانشگاه علوم پزشکی زابل، حدود هفت میلیارد تومان هزینه‌های برادران و خواهران مهاجر افغان بود که به بیمارستان‌های زابل مراجعه کردند؛ درحالی‌که این هزینه هیچ‌جا در دولت دیده نشده و این‌طور نبوده که وزارت بهداشت و درمان بگوید بابت این هزینه‌ها به زابل هفت میلیارد بودجه اضافه می‌دهیم؛ یعنی حق‌السهمی را که مردم سیستان داشتند، با برادران خودشان در آن سوی مرز تقسیم کرده‌اند. ظرفیت‌های چشمگیری در این زمینه وجود دارد.

ادامه در صفحه ۱۴

خبر

۴۵ درصد چاه‌های موجود در کشور غیرمجاز است

● حدود ۱۵ سال است که مقوله بحران آب برای کشور به یک پارادایم تبدیل شده است. بررسی آمار و ارقام رسمی و جدید کشور از سوی مرکز پژوهش‌های مجلس حاکی از آن است که در دهه اخیر در تقریبا تمام کشور بارندگی نسبت به متوسط بلندمدت کاهش معناداری داشته است. کاهش مزبور به دلیل وقوع خشکسالی‌ها و تغییرات اقلیم است که در مقیاس جهانی به دلیل به‌هم‌خوردن توازن گازهای گلخانه‌ای به دست بشر اتفاق افتاده است. به تبع کاهش میزان بارندگی، میزان رواناب نیز کاهش می‌یابد؛ اما بررسی آمار و ارقام نشان می‌دهد که میزان رواناب در کشور به میزان بسیار درخورتوجهی کاهش یافته است و نمی‌توان تمام کاهش آن را به تغییرات اقلیم مرتبط دانست. از میان چند علت، علت اصلی این است که میزان برداشت‌های بالادست از منابع آب سطحی و زیرزمینی افزایش یافته است. بررسی آمار و ارقام مرتبط با بخش آب از جنبه‌های مختلف، حاکی از وجود چالش در اجزای مختلف این بخش است. برخی از چالش‌های مزبور در قالب آمار و ارقام عبارت‌اند از: ۱- در دهه اخیر میزان بارندگی در کشور نسبت به متوسط بلندمدت حدود ۱۱ درصد کاهش داشته است و میزان رواناب نیز در دوره مشابه حدود ۴۴ درصد کاهش داشته است. ۲- در ۱۵ سال اخیر هیچ‌گاه مخازن سدها به طور کامل پر نبوده است. در این دوره مخازن سدهای کشور حتی تا نصف هم از آب پر نبوده است. ۳- از تعداد ۶۰۹ دشت در کشور تعداد ۳۵۵ دشت، به دلیل افت سطح سفره آب زیرزمینی ممنوعه است. ۴- پیشی‌گرفتن تخلیه از منابع آب زیرزمینی از تغذیه آنها تقریبا از سال ۱۳۵۷ شروع شده و هم‌اکنون مقدار تجمعی آن حدود ۱۲۰ میلیارد مترمکعب است که این رقم حدود یک‌چهارم کل ذخایر استراتژیک آنهاست. ۵- حدود ۴۵ درصد کل چاه‌های موجود در کشور غیرمجاز هستند. ۶- وابستگی مصارف کشور به آب‌های سطحی و زیرزمینی به ترتیب برابر ۴۵ و ۵۵ است. ۷- براساس آخرین آماربرداری بیلان منابع و مصارف آب در کشور، سهم بخش‌های کشاورزی، شرب و صنعت در برداشت آب در کشور به ترتیب ۸۸.۹، ۸.۳ و ۲.۸ درصد است. ۸- به دلیل تغییر اقلیم متوسط دمای سالانه شهرهای ارومیه، تبریز، اصفهان، تهران، مشهد، اهواز، زاهدان، شیراز، قزوین، کرمانشاه، کرمان، گرگان، رشت، اراک، بندرعباس و یزد در ۱۵ سال اخیر نسبت به متوسط بلندمدت حدود ۰.۶ درجه سانتیگراد افزایش داشته است. ۹- میزان آب تجدیدپذیر کشور در سال‌های اخیر نسبت به متوسط بلندمدت حدود ۳۲ درصد کاهش داشته است که رقم بسیار چشمگیری است. ۱۰- در ۱۵ سال آینده دمای تمام مناطق کشور افزایش خواهد یافت که این افزایش تحت سناریوهای متوسط و بدبینانه به ترتیب برابر ۰.۷ و یک درجه سانتیگراد خواهد بود. ۱۱- تحت سناریوهای متوسط و بدبینانه، در ۱۵ سال آینده میزان رواناب در کل کشور کاهش خواهد یافت که مقادیر آن به ترتیب برابر ۳.۵ و ۳۲.۵ درصد خواهد بود. ۱۲- در سال‌های اخیر مصادیق متعدد آشکاری را مبنی بر ازبین‌رفتن زیست‌بوم‌های آبی کشور می‌توان مشاهده کرد که ازجمله مهم‌ترین آنها دریاچه ارومیه، تالاب‌های غرب و جنوب غرب کشور، تالاب‌های هامون در شرق کشور و زاینده‌رود را می‌توان نام برد. ۱۳- در دوره‌های ۱۳۷۰ تا ۱۳۸۰، ۱۳۸۱ تا ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۴ راندمان آبیاری در کشور به ترتیب برابر ۲۹.۷، ۳۶.۱ و ۴۳.۸ درصد بوده است که متوسط آن در کل دوره ۱۳۷۰ تا ۱۳۹۴ برابر ۳۴.۵ درصد می‌شود. ۱۴- درحال‌حاضر میزان تولید ماده خشک به ازای هر متر مکعب آب در کشور برابر با ۱.۰۷ کیلوگرم بر مترمکعب و متوسط جهانی این شاخص ۲.۵ کیلوگرم بر مترمکعب است.

مدیران محترم

عمان ژاپن کره‌جنوبی

برگزاری تورهای هدفمند، بازدید از کارخانجات و صنایع
شرکت در نمایشگاه‌ها و کنفرانس‌ها
برگزاری تورهای علمی، فرهنگی و اقتصادی
ملاقات با مدیران شرکت‌ها
انجام امور مرتبط و تسهیلات جهت عقد قراردادها

از اهداف و توانمندی‌های مجموعه فطرس جهت کمک به کسب و کار شماست.

فطرس
دفتر خدمات مسافرت هوایی و جهانگردی

• صدور بلیط‌های داخلی و خارجی • رزرواسیون هتل • میزبانی از مهمانان خارجی شما و اخذ ویزای ایران

FOTROS.TRAVEL
اژانس هواپیمایی فطرس برگزار کننده تورهای تخصصی، نمایشگاهی، صنعتی، پزشکی، اقتصادی و فرهنگی

اخذ ویزای عمان، ژاپن و کره‌جنوبی

حضور مشاوران ما در مجموعه شما، در هر نقطه‌ای از ایران
۸۸۸ ۹۹ ۱۱۱